

"YASHIL IQTISODIYOT
VA TARAQQIYOT"

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI:
"O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASI

23-24
OKTYABR

23-24
OCTOBER
2025

2030
UZBEKISTAN
STRATEGY

CONFERENCE "GLOBAL
AND NATIONAL ECONOMIC
TRENDS"

TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI

IV GLOBAL VA
UZBEKISTON –
2030 STRATEGIYASI
DUNYO
IQTISODIYOT
TRENDLARI
2025

FORUM

GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI:
"O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASI

GLOBAL AND NATIONAL ECONOMIC
TRENDS: "UZBEKISTAN-2030" STRATEGY

ГЛОБАЛЬНЫЕ И НАЦИОНАЛЬНЫЕ
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ТЕНДЕНЦИИ:
СТРАТЕГИЯ «УЗБЕКИСТАН –2030»

YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT

2025

ELEKTRON ILMIY JURNAL

MAXSUS SON

- MACROECONOMIC STABILITY
- LABOR MARKET IN THE GREEN ECONOMY
- GLOBAL ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
- GREEN INVESTMENT AND FINANCING
- GREEN TECHNOLOGIES
- ECO-TOURISM
- GREEN INNOVATIONS

CONFERENCE "GLOBAL
AND NATIONAL ECONOMIC
TRENDS"

TASHKENT
STATE
UNIVERSITY OF
ECONOMICS

2nd CONFERENCE
BANKING /
FINANCIAL
DIRECTION
THE PRIVATE

BANK-MOLIYA TIZIMI
VA XUSUSIY SEKTORNI
RIVOJLANTIRISH
YO'NALISHLARI

2030

**TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: “O‘ZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASI FORUMI

(MAXSUS SON)

TOSHKENT–2025

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

ISBN: 978-9910-8110-8-1

UO'K: 004.89(575.1)(062)

KBK: 32.813(5O')ya1

T 97

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayeich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow))
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

INNOVATSION SIYOSATNI AMALGA OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI – OLIY TA'LIM TRANSFORMATSIYASI, RAQAMLI MODERNIZATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH OMILLARI.....	13
Sharipov Kongratbay Avezimbetovich	
O'ZBEKISTON YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHI: ZARURAT, MAQSADI VA AYRIM MUAMMOLARI, YECHIMLAR	16
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna	
FAN, TA'LIM VA ISHLAB CHIQARISHDAGI SO'NGGI TENDENSIYALAR VA INNOVATSIYALAR	25
To'ychiyev Olimjon Alijonovich	
QURILISH TASHKILOTLARIDA KREDITGA LAYOQATLILIKNI BAHOLASHNI RAQAMLASHTIRISH	30
Mavlanov Normo'min Normamatovich	
BUDJET TASHKILOTLARIDA DAVLAT XARIDLARINI SAMARALI TASHKIL ETISHDA ELEKTRON SAVDOLARNING AHAMIYATI.....	37
Turabov Sarvar Abdumalikovich	
O'ZBEKISTONNI MINTAQAVIY TA'LIM VA ILM-FAN HABIGA AYLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	41
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li	
HUDUDiy RIVOJLANISH STRATEGIYALARIGA INNOVATSION KOMPONENTLARNI INTEGRATSIYA QILISH USULLARI	46
Muminov Fazliddin Xusniddin o'g'li	
OROL DENGIZI MEROSI: EKOLOGIK FOJIANI BARQAROR EKOTURIZM IMKONIYATLARIGA AYLANTIRISH	52
Zufarova Nozima	
KORXONALARNING YASHIL MARKETING STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.....	60
Ergashxodjayeva Shaxnoza Djasurovna	
O'ZBEKISTONDA ISHCHI KUCHI BOZORINING TAKRORIY AMAL QILISHINING NAZARIY JIHATLARI	66
Mamaraximov B.E.	
BANK-MOLIYA TIZIMIDA QIMMATLI QOG'OZLAR VA MOLIYAVIY INSTRUMENTLARDAN FOYDALANISH ORQALI GAROV DIVERSIFIKATSIYASINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	70
Xolbozorov Husniddin Norbek o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA TO'QIMACHILIK SANOATIDA MARKETINGNING INNOVATSION KONSEPSIYALARI.....	76
Jumayev Olimjon Sadulloyevich, Axmedova Shoxsanam Sindbod qizi	
SAVDO KORXONALARIDA EKOLOGIK MAHSULOTLARNI TARG'IB QILISH VA SOTISHNI RAG'BATLANTIRISH USULLARI	84
Jalalova Dildora Jamolovna	
DIRECTIONS OF FORMING AND PROVIDING A COMPETITIVE EXPORT-ORIENTED ECONOMY IN UZBEKISTAN	87
Asatullaev Khurshid Sunatullaevich, Nasirkhodjaeva Dilafruz Sabitkhanovna, Abdullayeva Madina Kamilovna	
FROM SCIENCE TO BUSINESS: HOW UNIVERSITIES STIMULATE INNOVATION	94
Prof. A. Bobozhonov, Prof. A.M. Shatre, Assoc. Prof. V. Kirilova Vladimirova, prof. R.Kh. Karlibaeva	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF GREEN TECHNOLOGIES IN UZBEKISTAN BASED ON ADVANCED INTERNATIONAL EXPERIENCE	100
Otamuratov Sarvar	
SPECIFIC FEATURES OF MIGRATION FROM UZBEKISTAN AND PROSPECTS FOR ORGANIZATIONAL IMPROVEMENT	105
Sabirova Lola Shavkatovna, Shaislamova Nargiza Kabilovna	

KORXONA BARQAROR AXBOROT TIZIMINI YARATISH QIYINCHILIKLARI.....	112
Abidov Abdujabbar Abduxamidovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIGA FOIZ RISKINING TA'SIRI VA ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	119
Isakov.J.Ya	
CREATION OF A MECHANISM FOR THE DEVELOPMENT AND INTRODUCTION OF A MODEL OF COMPLETE TRANSITION TO THE NETZERO ENERGY SYSTEM IN UZBEKISTAN	127
Makhmudova Guljakhon N., Gulomova Nigora Farxadovna	
УСИЛЕНИЕ ВОЗДЕЙСТВИЯ ХОЗЯЙСТВЕННОГО МЕХАНИЗМА НА СТОИМОСТНУЮ ОЦЕНКУ ОСНОВНЫХ ФАКТОРОВ ПРОИЗВОДСТВА.....	133
Алишер Расулев, Сергей Воронин	
РОЛЬ ФИНАНСОВОЙ ГЛОБАЛИЗАЦИИ В РАЗВИТИИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА: ПЕРСПЕКТИВА И ПРИКЛАДНЫЕ РЕШЕНИЯ ДЛЯ ИХ ПЕРЕХОДА К МСФО.....	143
Эргашева Шахло Тургуновна	
DEVELOPMENT PROSPECTS OF AGRICULTURAL ECONOMIC ACTIVITY UNDER DIGITAL TRANSFORMATION	151
Boburjon Vafoev	
ENERGETIKA TIZIMIDAGI KORXONALAR MOLIYAVIY HOLATINING TAHLILI.....	157
Matnazar Yusupovich Raximov	
АСПЕКТЫ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО ТУРИЗМА В РЕСПУБЛИКЕ	162
Очилова Хилола Фармоновна	
TA'LIM XIZMATLARI BOZORINI TAKOMILLASHTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLAR	167
Abdullayev Suyun Artikovich	
THE INTERCONNECTION BETWEEN DIGITAL LEARNING PLATFORMS AND THE DIGITAL ECONOMY.....	171
Kuchkarov Takhir Safarovich, Kholmonov Shodiyor Karshiboyevich	
BANK-MOLIYA TIZIMI VA XUSUSIY SEKTORNI RIVOJLANTIRISHDA YANGI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA BANK FAOLIYATINI RAQAMLASHTIRISH IMKONIYATLARI	174
Norov Akmal Ruzimamatovich	
РАЗВИТИЕ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И ЧАСТНОГО СЕКТОРА В РАМКАХ ПЕРСПЕКТИВ ВСТУПЛЕНИЯ ВО ВСЕМИРНУЮ ТОРГОВУЮ ОРГАНИЗАЦИЮ	180
У.А.Юлдашева	
ЗЕЛЕННЫЕ ПОТРЕБИТЕЛИ - ПУТИ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЕННОГО РОСТА В РАМКАХ УСТОЙЧИВОЙ ЭКОНОМИКИ	185
Дехканова Наргиза Шарифовна	
ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ АУДИТ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	192
Ходжаева М.Х.	
TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	199
Akbarova Barno Shuxratovna	
SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH THROUGH TOURISM UNDER THE GREEN ECONOMY FRAMEWORK	204
Jumayev Akbar Mahmudovich	
MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA BANK TIZIMINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	210
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA MINTAQAVIY SANOAT KORXONALARIDA KORPORATIV MADANIYATNI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OPTIMALLASHTIRISH	216
Matrizayeva Dilaram Yusupbayevna	
UZBEKISTAN AT THE CROSSROADS OF HISTORY AND GREEN INNOVATION: FROM THE GREAT SILK ROAD TO A SUSTAINABLE FUTURE	220
Avalova Gulshod Murodullayevna	

ГЛАВНЫЕ ВЕКТОРЫ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	226
Абдуллаева М.К.	
ENVIRONMENTAL MANAGEMENT IN THE INDUSTRIAL CLUSTERS SYSTEM IN UZBEKISTAN: MODERN TRENDS AND DEVELOPMENT PROSPECTS.....	233
Kholikova Rukhsora Sanjarovna	
HUDUDDAGI KICHIK BIZNESNING SAMARALI TARKIBIY TUZILMASINI SHAKLLANTIRISHDA MUTASSADI TASHKILOTLARNING O'ZARO UYG'UN HARAKATINI TASHKIL ETISH.....	239
Sharipov Kuvondik Baxtiyorovich	
BUSINESS ANALYTICS IN HISTORICAL PERSPECTIVE: LESSONS FROM THE INDUSTRIAL REVOLUTION TO THE DIGITAL AGE	246
Burhanova Sabo Tulanovna	
"COST ENGINEERING"NING NAZARIY ASOSLARI VA UNI IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISHDAGI O'RNI.....	252
Zayniddinova Umida Djalalovna	
FEATURES AND WAYS OF FURTHER DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY.....	256
Kobilov Alisher, Majidova Irodahon	
ПИЩЕВАЯ ИНДУСТРИЯ УЗБЕКИСТАНА: АГРАРНЫЙ ИМПУЛЬС, ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ И ЦЕНОВАЯ КОНЪЮНКТУРА.....	263
Юлдашев Голибжон Тургунович, Элдорбеков Гофурбек Искандарбек угли	
INCOME INEQUALITY AND MACROECONOMIC DETERMINANTS IN UZBEKISTAN: AN EMPIRICAL ANALYSIS	273
Muhammad Eid Balbaa, Marina Sagatovna Abdurashidova	
РЫНОК ТРУДА В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	276
Амирджанова Ситора Суннат кизи	
EKOLOGIK QO'RIQXONALARDA MONITORING JARAYONLARINING IQTISODIY VA TASHKILIY AHAMIYATI	282
Homidov Hamdam Hasan o'g'li	
ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО	288
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна	
SUSTAINABLE TOURISM AND BIODIVERSITY PROTECTION: CASE OF UZBEKISTAN WITHIN THE UNESCO WORLD HERITAGE FRAMEWORK.....	294
Yuldasheva Dilnoza Ulugbekovna	
ПРАКТИЧЕСКОЕ ПРИМЕНЕНИЕ НЕЙРОМАРКЕТИНГА НА МАРКЕТПЛЕЙСАХ (WILDBERRIES, UZUM MARKET, ЯНДЕКС МАРКЕТ)	300
Юлдашев Жамшид Абрамович	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА КАК СТИМУЛ РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА УЗБЕКИСТАНА.....	309
Шаюсупова Наргиза Тургуновна	
GLOBALLASHUV SHAROITIDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANISHI O'ZBEKISTONNING XALQARO SAVDOSIGA VA IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TAHDID SIFATIDA.....	315
Mamatov Mamajan Ahmadjonovich	
SUG'URTA TASHKILOTLARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA INNOVATSION SUG'URTA MAHSULOTLARINI JORIY QILISH MASALALARI	321
Xalikulova Gulzada Tadjimuratovna	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT BOZORIDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH ORQALI BARQAROR ISTE'MOLNI RAG'BATLANTIRISH	333
Eshmatov Sanjar Azimqulovich	
ИННОВАЦИОННЫЕ ЗЕЛЁНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В РАЗНЫХ ОТРАСЛЯХ ЭКОНОМИКИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ ОПЫТ И НАЦИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА	337
Назарова Ра'но Рустамовна, Мусаева Гавхар Ахматжон кизи	
YASHIL IQTISODIYOTDA MEHNAT BOZORI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI VA ISTIQBOLLARI	343
Homidjonov Fozilxon Umarxon o'g'li, Haydarov Kamoliddin Baratovich	

GREEN INVESTMENT: PATHWAYS TOWARD A SUSTAINABLE FUTURE.....	348
Odilova Sitara Sayfitdin kizi	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTON SANOAT KORXONALARIDA MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	351
Kutbitdinova Mohigul Inoyatovna	
QURILISH MATERIALLARI SANOATIDA YASHIL TEXNOLOGIYALAR VA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANING BARQAROR RIVOJLANISHGA TA'SIRI	356
Metyakubov Azamat Djumanazarovich	
ELEKTR SANOAT KORXONALARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI	361
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	
УЧЕТ ЗАТРАТ И МЕТОДЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СЕБЕСТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ В НЕФТЕГАЗОВОЙ ОТРАСЛИ	368
Махкамова Саида Гайратовна	
MILLIY HISOBLAR TIZIMIDA INTELLEKTUAL MULK MAHSULOTLARINI MAKROIQTISODIY DARAJADA HISOBGA OLISHNING METODOLOGIK ASOSI.....	375
Sunnatov Muxtor Ne'matovich	
RENEWABLE ENERGY AND MACROECONOMIC STABILITY IN CENTRAL ASIA: PATHWAYS WITHIN THE GREEN ECONOMY	382
Khabibullo Abdullaev	
JAHON SUG'URTA AMALIYOTI ASOSIDA O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORIDA YANGI RIVOJLANISH YO'NALISHLARI.....	387
Abdimovminova Saodat Taxirjonovna	
INTEGRATING DATA SCIENCE INTO GREEN FINANCING AND ECO-INNOVATIONS: ACHIEVING THE GOALS OF UZBEKISTAN-2030	397
Norboev Odil Abraevich, Kungratov Ilmurod Kuzibay ugli	
O'ZBEKISTONDA SANOAT ISHLAB CHIQRISHINI DIVERSIFIKATSIYALASH AMALIYOTI VA ISTIQBOLLARI	404
Olimov Maqsudjon Komiljon o'g'li	
СОЗДАНИЕ ЗЕЛЕННОГО ЭНЕРГЕТИЧЕСКОГО КОРИДОРА В ЕВРОПУ: РЕГИОНАЛЬНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ АЗЕРБАЙДЖАНА, КАЗАХСТАНА И УЗБЕКИСТАНА.....	411
Лала Гамидова Адиль, Арзуман Гусейнов Айдын	
MAHALLA TIZIMIDA AHOLINI OZIQ-OVQAT MAHSULOTLARIGA BO'LGAN ISTE'MOL TALABLARI MODEL.....	419
S. Qulmatova	
AHOLI ICHKI MIGRATSIYASINING MEHNAT BOZORIGA TA'SIRINI STATISTIK O'RGANISH	427
Mirolimov Mirislom Mirshokir o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH TENDENSIYALARI VA MUAMMOLARI	434
Jumaniyozova Mukaddas Yuldashevna	
ЗЕЛЁНЫЕ ФИНАНСЫ: ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	438
Фаттахова Муниса	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASI FAOLIYATINI DAVLAT TOMONIDAN MUVOFIQLASHTIRISH VA BOSHQARISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	444
Tuxtamishev Shodimurod Qurbonboyevich	
MARKETING TADQIQOTLARI ASOSIDA MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORT SALOHİYATINI OSHIRISH	452
Xojiyev Elshod Yoqub o'g'li	
СПОСОБЫ УПРАВЛЕНИЯ НАУЧНЫМИ УЧРЕЖДЕНИЯМИ В ЦЕЛЯХ ПЕРЕХОДА НА РАЗРАБОТКУ ЗЕЛЕННЫХ ИННОВАЦИЙ	459
Юдаков Александр Андреевич	
O'ZBEKISTONNI JAHON SAVDO TASHKILOTIGA A'ZO BO'LISHINING OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHGA TA'SIRI	466
Axmedova N.A.	

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KLASTERLAR FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING IQTISODIY MEKANIZMI	471
Sherkulov Shohruh Erkin o'g'li	
DEVELOPMENT SCENARIOS OF UZBEKISTAN'S ACTIVE LABOR FORCE UNTIL 2030 AND THEIR ECONOMIC IMPLICATIONS	476
Ganiev Bakhtiyor Zulfikor ugli, Rakhmonov Bekzod Sharibjon ugli	
РАЗВИТИЕ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ КАК ФАКТОР СТИМУЛИРОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ АКТИВНОСТИ ЖЕНЩИН В УЗБЕКИСТАНЕ	481
Дониерова Фотимабону Алишер кизи	
YASHIL ENERGETIKA VA UNING IQTISODIY TARAQQIYOTDAGI O'RNI	488
Babadjanova Malika Ruzimova	
BENCHMARKING IN THE AUTOMOTIVE INDUSTRY: STRATEGIES FOR SUSTAINABLE COMPETITIVENESS	492
Abdurashidova Nigora	
УЗБЕКИСТАН СТРЕМИТСЯ К УСТОЙЧИВОМУ ЭКОНОМИЧЕСКОМУ РОСТУ, ВНЕДРЯЯ ПРИНЦИПЫ «ЗЕЛЁНОЙ» ЭКОНОМИКИ	498
Сагдуллаева Гулнора Ботыровна	
O'ZBEKISTONDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN KOMPANIYALARNING GLOBAL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH YO'NALISHLARI	502
Sharipov Ixtiyor Baxtiyorovich	
ZAIF BANDLIK DAN UNUMLI BANDLIK SARI TRANSFORMATSIYA: O'ZINI O'ZI BAND QILISH	507
Qurbonov Samandar Pulatovich	
ВОЗОБНОВЛЯЕМАЯ ЭНЕРГИЯ В ГЛОБАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ТЕКУЩИЕ ТЕНДЕНЦИИ И БУДУЩЕЕ РАЗВИТИЕ	514
Меҳрибан Самедова Тофик	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISHGA TA'SIRI	521
Zafar Alisherovich Mamadiev, Nodira Isametdinovna Xasanxonova	
SAVDO KORXONALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINI XALQARO STANDARTLARGA INTEGRATSIYA QILISH MEKANIZMLARI	526
Ablazov Lazizbek Abdiquosimovich	
TIJORAT BANKLARINING TRANSFORMATSIYASI JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISH	530
Ziyadullaev Z.	
TO'LOV TIZIMI KONSEPTUAL MODELINING SHAKLLANISH TAMOIYILLARI	537
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
STAFF PERFORMANCE EVALUATION BASED ON KPI SYSTEM INDICATORS	546
Rakhmatullaeva Shakhnoza Khamidovna, Sadriddinova Sevinchkhon	
SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY IN THE CONTEXT OF GLOBAL ECONOMIC TRENDS	555
Svetlana Yurievna Shatokhina	
MILLIY TARBIYA OMILLARI VA MILLIY MADANIY YONDASHUV ASOSIDA TALABALARDA O'QUV TASHABBUSKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-AMALIY ASOSLARI	560
Azimova Nilufar Nuriddinovna	
TIJORAT BANKLARI TOMONIDAN KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI TA'MINLASHDA BANK RESURLARINING ROLI	567
Xodjayeva Jeyrona Ravshonbek qizi	
O'QUV DASTURINI INTEGRATSIYALASH VA YASHIL KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH: AKADEMIK VA SANOAT O'RTASIDAGI TAFOVUTNI YOPIISH	572
Qo'ziqulova Dilfuzaxon Maxammatisaqovna	
DIGITAL TRANSFORMATION AND DIGITAL PLATFORMS AS A KEY FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS ENTITIES	580
Rizayeva Nilufar Oblakulovna	

IQTISODIY OLIY TA'LIMDA STRATEGIK INNOVATSIYALAR: YASHIL KO'NIKMALARNI MILLIY VA GLOBAL BARQARORLIK MAQSADLARI BILAN MUVOFIQLASHTIRISH	585
Xasanova Zarina Maxamadaliyeva	
MARKAZIY OSIYODA YASHIL IQTISODIYOT: BARQAROR RIVOJLANISH YO'LIDAGI TO'SIQLAR VA ISTIQBOLLAR.....	594
Aminov Shovkat O'ktam o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	598
Саидахмедова Аида Мирзаевна	
ПОВЫШЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ И СНИЖЕНИЕ РИСКОВ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ НА ОСНОВЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ ТРАНЗАКЦИЙ В ФИНАНСОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СОВРЕМЕННЫХ СИММЕТРИЧНЫХ КРИПТОСИСТЕМ.....	605
Рахимбердиев Қ.Б.	
ИНТЕГРАЦИЯ ФИНАНСОВЫХ И СТРАХОВЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ДЛЯ СТИМУЛИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА	612
Ш.Ф.Кобилжонова	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КАПИТАЛА ХОЗЯЙСТВУЮЩИХ СУБЪЕКТОВ В КОНТЕКСТЕ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И ЧАСТНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ	618
Д.А.Юлдашева	
РОЛЬ БАНКОВСКО-ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ И СТРАХОВЫХ МЕХАНИЗМОВ В СТИМУЛИРОВАНИИ РАЗВИТИЯ ЧАСТНОГО СЕКТОРА	624
Г.Т.Ахмедова	
SUG'URTA BOZORI FAOLIYATINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TRANSFORMATSIYALASH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	630
Saidov Farrux Faxriddinovich	
OPPORTUNITIES TO ENSURE SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE ENERGY SECTOR THROUGH THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY.....	635
Ulashov Aliboy Rashid ugli, Istamova Nasiba Narzillo kizi	
INKLYUZIV OLIY TA'LIMDA MUSTAQIL ISHLASH JARAYONINI TASHKILLASHTIRISH	641
Akbarova Kamola Abdugabbor qizi	
YOUTH-DRIVEN PATHWAYS TO GREEN EMPLOYMENT: A THEORETICAL EXAMINATION OF INCLUSIVE ECONOMIC STRATEGIES	646
Suvpulatov Ozodjon Alijon ugli	
KICHIK BIZNES INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY TAJRIBALAR VA UNING O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI	651
Botirova Xulkar Olimjonovna	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA BARQAROR RIVOJLANISH KLASSTERLARI: NAZARIY ASOSLAR VA AMALIY YONDASHUVLAR.....	655
Sherkulova Nodirabegim Baxordin qizi	
BIOTECHNOLOGICAL SOLUTIONS IN URBAN PLANNING: OPPORTUNITIES AND LIMITATIONS OF "LIQUID TREES"	660
Nosirkulov Asadjon Ahmadjon ugli	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARINING O'RNI.....	663
Fayziyeva Dilso'z Bahodirovna	
KREDIT PORTFELIDA MUAMMOLI KREDITLAR ULUSHINI KAMAYTIRISH YO'LLARI	668
Salixova G.J	
O'ZBEKISTONDA KANDOLAT MAHSULOTLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISHDA YASHIL MARKETING STRATEGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	672
Boboyorova Maftuna Xaqul qizi, Boboyorov Islombek Xaqul o'g'li	
OLIY TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	675
Xusniddinov Yorqinjon Muhiddin o'g'li	

MODA SANOATIDA CRM TIZIMLARINI ELEKTRON SAVDO PLATFORMALARI BILAN UYG'UNLASHTIRISHDAGI TO'SIQLAR	679
Xalilova Nafisa Komilovna	
ENHANCING FOREIGN ECONOMIC RELATIONS AS A DRIVING FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	683
Khaitova Feruza Bahrom kizi	
MARKAZIY OSIYO MAMLAKATLARIDA XORIJIY INVESTITSİYALARINING QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARIGA TA'SIRI	687
Akishova Shaxnoza Davlet qizi	
BUXORO VILOYATIDA HUNARMANDCHILIK FAOLIYATINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: TAHLIL VA ISTIQBOLLAR.....	693
Ravshanova Gulchexra Ravshanovna	
SANOATNI RIVOJLANTIRISHNING MEXANIZMLARI TURLARI VA OLIMLARNING YONDASHUVLARI	698
Ne'matov Shoxruxbek Ma'murjon o'g'li	
O'ZBEKISTON BANK-MOLIYA TIZIMIDA KREDIT RISKLARINI BOSHQARISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING XUSUSIY SEKTOR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI.....	703
Norova Nozima Nabiyeвна	
O'ZBEKISTON BANK-MOLIYA TIZIMIDA REAL SEKTORNI KREDITLASH MEXANIZMLARINI SAMARALI JORIY ETISH VA XUSUSIY SEKTOR RIVOJIGA TA'SIRI.....	709
Abduxomidov Ikromjon Maxamadin o'g'li	
MOLIYA TIZIMIDA BOJ-TARIF SIYOSATINI TAKOMILLASHTIRISH VA XUSUSIY SEKTOR RIVOJLANISHIGA TA'SIRI (OZIQ-OVQAT IMPORTI MISOLIDA).....	715
Rizaev Mirmahmud Xotamjanovich	
YASHIL MARKETING VA ESG INTEGRATSIYASI: STATISTIK TAHLIL VA BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	721
Charos G'ayratova	
ИННОВАЦИОННЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО КАПИТАЛА ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УСЛОВИЯХ ФОРМИРОВАНИЯ «ЗЕЛЁНОЙ» ЭКОНОМИКИ.....	727
Г.А.Хайитбаева	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH SHAROITIDA TIJORAT BANKLAR TOMONIDAN TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KREDITLASH.....	734
Tajiddinov Jamshiddin Shamsutdinovich	
IQTISODIYOTNING TARKIBIY TRANSFORMATSIYASIGA XORIJIY INVESTITSİYALAR TA'SIRINI BAHOLASH MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	738
Shodiboyeva Dilzoda Farhodjon qizi	
MOLIYA TIZIMI BARQARORLIGI VA BUDJET TUSHUMLARINI OSHIRISHDA TASHQI IQTISODIY FAOLIYATNING AHAMIYATI.....	743
Aktamov Akbarjon Aslan o'g'li	
ENSURING SUSTAINABLE ECONOMIC GROWTH IN THE TRANSITION TO A GREEN ECONOMY: AN ECONOMETRIC ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CARBON EMISSIONS AND ECONOMIC DEVELOPMENT.....	748
Shakhriddinova Sitara Tolibjon kizi	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH JARAYONIDA TIJORAT BANKLARIDA INVESTITSİYA LOYIHALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA ESG TAMOYILLARINING ROLI	760
Ostonaqulova Gulchehraxon Muhammadyoqub qizi	
YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI ASOSIDA SANOAT KORXONALARIDA YETKAZIB BERISH STRATEGIYALARINI ISHLAB CHIQISH	769
Yusupov Ulug'bek Mamayusupovich	
YASHIL IQTISODIYOT KONTEKSTIDA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI MUSTAHKAMLASH: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI.....	776
Isroilov Islomiddin Kamoliddin o'g'li	

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SPORT TASHKILOTLARINING YANGI BIZNES MODELLARINI ISHLAB CHIQISH	782
G'ulomov Musirmon	
O'ZBEKISTONDA IQTISODIYOTGA XORIJIY INVESTISIYALARNI JALB ETISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI	786
Sharipova Shahnoza Baxtiyorovna	
O'ZBEKISTONDA INVESTISIYA MUHITIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA INVESTISIYALARNING IQTISODIYOTGA JALB ETILISH HOLATI TAHLILI	795
Karimova Qunduz Atanazarovna	
O'ZBEKISTON TURISTIK XIZMATLAR BOZORIDA BANDLIK TRANSFORMATSIYASINI VA UNI TARTIBGA SOLISH HOLATINI TAHLIL QILISH	804
To'xtayeva Xurshida Farxodovna	
INVESTITSIYA LOYIHALARIGA TA'SIR QILUVCHI INVESTITSIYA RISKLARINI BAHOLASH	811
Zohidova Ruxsora Komiljon qizi	
ТИПЫ НАЦИОНАЛЬНЫХ ФИНАНСОВЫХ РАЗВЕДОК: ОСНОВНЫЕ РАЗЛИЧИЯ, ФОРМЫ И МЕТОДЫ ОСУЩЕСТВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	817
Эсанов Шохрух Отабекович	
FACE RECOGNITION PROGRAM IN PYTHON	823
Khurramova Maftunakhon Zhurabekovna, Khurramov Azizjon Bakhodir ugli	
FORMATION OF ACCOUNTING POLICY FOR INTANGIBLE ASSETS	827
Farxod T. Abduvaxidov, Ramazon A. Abdurakhmanov	
O'ZBEKISTON EKSPORT TARKIBINI YUQORI QO'SHIMCHA QIYMATLI MAHSULOTLARGA O'TKAZISH STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH	834
Raximov Eshmurod Normuradovich	
EKSPORT FAOLIYATIDA ERKIN IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	838
Berdivaliyeva Madina Komiljon qizi	
TURIZM KLASSTERLARIDA TIBBIY XIZMATLAR INTEGRATSIYASI: XALQARO TAJRIBA VA O'ZBEKISTON AMALIYOTI	841
Yazdanova Shohista Tuyg'un qizi Farxodova Shohnova Umidbek qizi	
O'ZBEKISTON HAVO TRANSPORTI TIZIMINING JAHON IQTISODIYOTIDAGI O'RNI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	850
Azimova Moxinur Nozimovna	
ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ КАЧЕСТВА ОБСЛУЖИВАНИЯ В МАЛЫХ ГОСТИНИЦАХ ТАШКЕНТСКОЙ ОБЛАСТИ	856
Гаппарова Майрамхон Зафар кизи	

YASHIL IQTISODIYOT KONTEKSTIDA MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI MUSTAHKAMLASH: XALQARO TAJRIBA VA O‘ZBEKISTON AMALIYOTI

Isroilov Islomiddin Kamoliddin o‘g‘li

Yoshlar muammolarini o‘rganish va istiqbolli
kadrlarni tayyorlash instituti tayanch doktoranti
E-mail: humanability189@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada yashil iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashning nazariy va amaliy jihatlari yoritiladi. Unda yashil iqtisodiyot va makroiqtisodiy barqarorlik tushunchalarining mohiyati, ularning ilmiy va amaliy ahamiyati hamda global iqtisodiy tizimdagi o‘rni tahlil qilingan. Xalqaro tajribada Yevropa Ittifoqi, Janubiy Koreya va Xitoyning yashil iqtisodiy siyosatlarini ko‘rib chiqilib, ularning makroiqtisodiy barqarorlikka ta’siri baholangan. O‘zbekiston amaliyoti doirasida esa “Yashil iqtisodiyot” konsepsiyasi, qayta tiklanuvchi energiya loyihalari va yashil moliya mexanizmlarining samaradorligi o‘rganilgan. Tadqiqot yakunida mamlakatda iqtisodiy o‘sish va barqarorlikni ta’minlashda yashil iqtisodiyotning strategik ahamiyatini kuchaytirishga qaratilgan ilmiy-amaliy takliflar ilgari surilgan.

Kalit so‘zlar: yashil iqtisodiyot, makroiqtisodiy barqarorlik, xalqaro tajriba, O‘zbekiston amaliyoti, fiskal barqarorlik, yashil moliya, qayta tiklanuvchi energiya, iqtisodiy o‘sish.

Abstract: This article highlights the theoretical and practical aspects of strengthening macroeconomic stability under the conditions of the green economy. It examines the essence of the concepts of green economy and macroeconomic stability, their scientific and practical significance, as well as their role in the global economic system. International experience is reviewed through the green economic policies of the European Union, South Korea, and China, with an assessment of their impact on macroeconomic stability. Within the framework of Uzbekistan’s practice, the study analyzes the “Green Economy” concept, renewable energy projects, and the effectiveness of green finance mechanisms. The research concludes with scientific and practical recommendations aimed at enhancing the strategic importance of the green economy in ensuring economic growth and stability in the country.

Key words: green economy, macroeconomic stability, international experience, Uzbekistan’s practice, fiscal stability, green finance, renewable energy, economic growth.

Аннотация: В статье раскрываются теоретические и практические аспекты укрепления макроэкономической стабильности в условиях «зелёной экономики». Рассмотрены сущность понятий «зелёная экономика» и «макроэкономическая стабильность», их научное и практическое значение, а также место в глобальной экономической системе. В международной практике проанализированы зелёные экономические политики Европейского Союза, Южной Кореи и Китая, дана оценка их влияния на макроэкономическую стабильность. В рамках опыта Узбекистана изучены Концепция «Зелёная экономика», проекты в сфере возобновляемой энергетики и механизмы зелёных финансов. В завершение исследования предложены научно-практические рекомендации, направленные на усиление стратегического значения зелёной экономики в обеспечении экономического роста и стабильности страны.

Ключевые слова: зелёная экономика, макроэкономическая стабильность, международный опыт, практика Узбекистана, фискальная устойчивость, зелёные финансы, возобновляемая энергия, экономический рост.

KIRISH

Bugungi globallashuv sharoitida iqtisodiy rivojlanishning yangi modeli sifatida yashil iqtisodiyot konsepsiyasi jahon hamjamiyatida ustuvor yo‘nalishlardan biriga aylanmoqda. Birlashgan Millatlar Tashkiloti hisobotlarida ta’kidlanganidek, yashil iqtisodiyot nafaqat ekologik barqarorlikni ta’minlash, balki iqtisodiy o‘sishni rag‘batlantirish va makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashning muhim vositasidir.¹ Rivojlangan

1 BMT (UNEP). “Green Economy Report”, 2023. <https://www.unep.org/explore-topics/green-economy>

mamlakatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, yashil investitsiyalarni kengaytirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish va yashil moliya instrumentlarini joriy etish fiskal barqarorlikni mustahkamlash hamda tashqi qarz xavflarini kamaytirishda muhim o‘rin tutadi.² O‘zbekiston ham mazkur jarayondan chetda qolmay, so‘nggi yillarda “Yashil iqtisodiyot” konsepsiyasi, 2030 yilgacha Barqaror rivojlanish maqsadlari va qayta tiklanuvchi energiya loyihalarini jadallashtirishga qaratilgan qator islohotlarni amalga oshirmoqda.³ Shu bois yashil iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy barqarorlikni ta‘minlashning nazariy va amaliy jihatlarini o‘rganish bugungi kunda dolzarb ilmiy va amaliy ahamiyat kasb etadi. Shuni alohida ta‘kidlash lozimki, yashil iqtisodiyot konsepsiyasining muvaffaqiyatli amalga oshirilishi nafaqat tabiiy resurslardan oqilona foydalanish, balki iqtisodiy siyosatning samaradorligini oshirish, budjet tizimini mustahkamlash va investitsion muhitni yaxshilash bilan chambarchas bog‘liqdir. Xalqaro tajriba shuni ko‘rsatmoqdaki, yashil moliya vositalarini joriy etish, energiya samaradorligini oshirish, innovatsion texnologiyalarni qo‘llash va ekologik xavflarni kamaytirishga qaratilgan choralar makroiqtisodiy muvozanatning kafolatli ta‘minlanishida muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

O‘zbekiston tajribasida esa ushbu yo‘nalishlar bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda. Jumladan, qayta tiklanuvchi energiya ishlab chiqarishni kengaytirish, yashil obligatsiyalar bozorini rivojlantirish va ekologik investitsiyalarni rag‘batlantirishga doir tashabbuslar amalga oshirilmoqda. Bu esa, o‘z navbatida, milliy iqtisodiyotning tashqi zarbalarga nisbatan barqarorligini kuchaytirish hamda uzoq muddatli iqtisodiy o‘sish uchun zamin yaratadi.

Mazkur holat yashil iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash masalasini chuqur ilmiy tahlil qilish, xalqaro tajribani milliy amaliyot bilan solishtirish va zamonaviy takliflarni ishlab chiqish zaruratini yuzaga keltiradi. Ushbu maqola ana shu dolzarb masalalarning nazariy va amaliy qirralarini yoritishga qaratilgan.

MAVZUGA OID ADABIYATLAR SHARHI

Yashil iqtisodiyotni rivojlantirish va makroiqtisodiy barqarorlikni ta‘minlash masalalari zamonaviy iqtisodiy tadqiqotlarning markaziy mavzularidan biri sifatida olimlarning diqqat markazida bo‘lgan. Ilmiy tadqiqotlar natijalari shuni ko‘rsatadiki, yashil iqtisodiyotning samarali rivojlanishi nafaqat ekologik barqarorlikni ta‘minlashga, balki iqtisodiy o‘sish, ish o‘rinlari yaratish va ijtimoiy adolatni oshirishga ham xizmat qiladi. Shu bilan birga, makroiqtisodiy barqarorlik — milliy iqtisodiyotning umumiy o‘sish sur‘atlarini barqaror saqlash, inflyatsiya va ishsizlikni nazorat qilish, moliya va budjet siyosatida muvozanatni ta‘minlash orqali iqtisodiy tizimning uzoq muddatli barqarorligini kafolatlaydigan asosiy tamoyil sifatida ilmiy adabiyotlarda keng yoritilgan.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining “Atrof-muhit” dasturi (UNEP) ta‘rifiga ko‘ra, yashil iqtisodiyot — tabiiy resurslardan samarali foydalanish, ekologik barqarorlikni ta‘minlash va ijtimoiy adolatni oshirishga qaratilgan iqtisodiy tizimdir. Ushbu iqtisodiy modelda o‘sish, daromad va ish o‘rinlari yaratish davlat va xususiy sektorlarning kam uglerodli, resurslarni tejovchi va ijtimoiy jihatdan inklyuziv faoliyatlarga, infratuzilma va aktivlarga investitsiya qilish orqali amalga oshiriladi. Bu jarayon karbon chiqindilarini kamaytirish, ifloslanishni oldini olish, energiya va resurslardan samarali foydalanish hamda biologik xilma-xillik va ekotizim xizmatlarini saqlashga qaratilgan bo‘ladi.⁴

Yashil iqtisodiyot va makroiqtisodiy barqarorlik tushunchalari bir-biridan farqli, lekin o‘zaro bog‘liq zamonaviy iqtisodiy tushunchalardir. Yashil iqtisodiyot tabiiy resurslardan samarali foydalanish, ekologik barqarorlikni ta‘minlash va ijtimoiy farovonlikni oshirishga qaratilgan iqtisodiy faoliyatni ifodalaydi. Makroiqtisodiy barqarorlik esa milliy iqtisodiyotning umumiy o‘sish sur‘atlarini barqaror saqlash, inflyatsiya va ishsizlikni nazorat qilish hamda moliya va budjet siyosatida muvozanatni ta‘minlashga qaratilgan tushunchadir.

I.Tiutiunyk o‘z tadqiqotlarida makroiqtisodiy jarayonlarni faqat umumiy tendensiyalar asosida baholash yetarli emasligini ta‘kidlaydilar. Ularning fikricha, optimal rivojlanish yo‘nalishlarini e‘tiborga olmaslik va makroiqtisodiy nomutanosiblik indeksini to‘liq sharhlamaslik tahlil natijalarining aniqligini pasaytiradi. Shu sababli ular makroiqtisodiy barqarorlikni baholash metodologiyasiga innovatsion ko‘rsatkichlarni kiritish zarurligini asoslaydilar.⁵

Boshqa bir tadqiqotda V. Levchenko, A. Boyko, va boshqa hamkorlari esa makroiqtisodiy barqarorlikni baholashda mamlakatlar kesimidagi o‘ziga xosliklarni ochib berishgan. Ular xalqaro statistik bazalar asosida

2 Global Green Growth Institute (GGGI). “Green Growth Index 2022” <https://greengrowthindex.gggi.org/wp-content/uploads/2023/02/2022-Green-Growth-Index-1>.

3 O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-oktabrdagi PQ-4477-son Qarori “2019–2030-yillarda O‘zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o‘tish strategiyasi tasdiqlash to‘g‘risida”. PQ-4477-son Qarori// Qonun hujjatlari ma‘lumotlari milliy bazasi, 05.10.2019-y., 07/19/4477/3867-son; <https://lex.uz/docs/-4539502>

4 <https://www.unep.org/resources/green-economy>

5 Tiutiunyk, I., Zolkover, A., Maslov, V., Vynnychenko, N., Samedova, M., Beshley, Y., & Kovalenko, O. (2020). Indices of innovation activity as components of macroeconomic stability assessment: how does the shadowing of investment flows affect?. Marketing and Management of Innovations, 4, 26-40. <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-02>

ishlab chiqilgan metodologiyani qo‘llab, makroiqtisodiy nomutanosiblik ko‘rsatkichlarini solishtirish imkonini beruvchi amaliy yondashuvni taklif etganlar.⁶

Moliyaviy omillarni makroiqtisodiy barqarorlikning asosiy tarkibiy qismi sifatida baholash zarurligi zamonaviy ilmiy tadqiqotlarda keng ta’kidlanmoqda. Xususan, V. Tkachenko A. Kwilinski, O. Korystin va ularning hamkorlari iqtisodiy xavfsizlikni ta’minlashda axborot texnologiyalarining moliyaviy ko‘rsatkichlarga ta’sirini tahlil qilib, bank tizimi barqarorligi va davlat qarzi kabi indikatorlarni umumiy iqtisodiy muvozanatni belgilovchi muhim omillar sifatida ko‘rsatadilar.⁷

N. Shpak, I. Kulyniak, M. Gvozdz va ularning hamkorlari moliyaviy hamda iqtisodiy xavfsizlik masalalarini soya iqtisodiyoti bilan bog‘liq omillar asosida tahlil qilib, ularni davlat moliyasi va sanoat barqarorligi bilan chambarchas aloqador ekanini ilmiy jihatdan asoslaydilar. Tadqiqotchilarning yondashuvlari shuni ko‘rsatadiki, mamlakatlar makroiqtisodiy barqarorligini baholashda moliyaviy ko‘rsatkichlar hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.⁸

Shuningdek, N. N. Iqbal va S. Nawazning (2010) ta’kidlashicha, ularning nazariy yondashuviga ko‘ra, fiskal markazlashuvni kamaytirish va daromadlarni hududiy darajada taqsimlash makroiqtisodiy barqarorlikni oshiradi, chunki bu jarayon inflyatsiya hamda ishsizlik darajasini pasaytirishga xizmat qiladi.⁹

Shu tariqa, tahlil qilingan ilmiy yondashuvlar makroiqtisodiy barqarorlikni baholashda moliyaviy ko‘rsatkichlar, fiskal desentralizatsiya va ekologik omillarning ahamiyatini ko‘rsatadi. Biroq, ushbu yondashuvlarda mamlakatlar kesimidagi o‘ziga xos xususiyatlar va ularning davlat boshqaruvi tizimi bilan bog‘liq jihatlar yetarlicha chuqur yoritilmagan. Shu bois, mazkur tadqiqotda ushbu bo‘shliqni to‘ldirishga e’tibor qaratiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotning metodologik asosini yashil iqtisodiyot va makroiqtisodiy barqarorlik tushunchalari o‘rtasidagi o‘zaro bog‘liqlikni tizimli tahlil qilish tashkil etadi. Shu bilan birga, Birlashgan Millatlar Tashkilotining “Yashil iqtisodiyot” konsepsiyasi, Shuningdek, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning farmon va qarorlari, O‘zbekiston Respublikasining “Yashil iqtisodiyotga o‘tish strategiyasi” hamda Jahon banki, Xalqaro valyuta jamg‘armasi (IMF) va boshqa xalqaro tashkilotlarning normativ-huquqiy hujjatlari va statistik ma’lumotlari tadqiqotning huquqiy hamda nazariy asosini tashkil qiladi. Mazkur tadqiqot jarayonida tizimli tahlil, institutsional tahlil, kontent-tahlil, funksional tahlil, qiyosiy tahlil, trend tahlili, indeks yondashuvi, empirik tahlil, analiz va sintez kabi ilmiy-tadqiqot usullaridan foydalanildi.

Tadqiqot natijalarining nazariy ahamiyati shundan iboratki, yashil iqtisodiyot sharoitida makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashning nazariy asoslari tizimli tahlil qilindi. Unda ekologik omillar, fiskal barqarorlik va iqtisodiy xavfsizlikning o‘zaro bog‘liqligini ochib beruvchi yangi konseptual yondashuv ishlab chiqildi. Tadqiqot natijalarining amaliy ahamiyati esa shundan iboratki, xalqaro tajriba asosida O‘zbekiston uchun yashil iqtisodiyot siyosatini makroiqtisodiy barqarorlik bilan uyg‘unlashtirish bo‘yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi. Ushbu natijalar iqtisodiy siyosatni takomillashtirish, qayta tiklanuvchi energiya va yashil moliya loyihalarini joriy etishda qo‘llanilishi mumkin.

TAHLIL VA NATIJALAR

“Yashil” iqtisodiyot konsepsiyasi bugungi kunda nafaqat ekologik barqarorlikni, balki makroiqtisodiy barqarorlikni ham ta’minlashning muhim omili sifatida qaralmoqda. Rivojlangan davlatlarning tajribasi shuni ko‘rsatadiki, iqtisodiy o‘sish va makroiqtisodiy muvozanatni saqlash “yashil” transformatsiya mexanizmlari bilan chambarchas bog‘langan.¹⁰

Jumladan, Buyuk Britaniya o‘zining Net Zero Strategy: Build Back Greener hujjatida 2050-yilgacha karbon neytrallikka erishish strategiyasini ishlab chiqqan bo‘lib, bunda energetika, transport va sanoat sektorlarini dekarbonizatsiya qilish, xususiy sarmoyalarni kengaytirish va “yashil” moliya mexanizmlarini rivojlantirish asosiy

6 Levchenko, V., Boyko, A., Savchenko, T., Bozhenko, V., Humenna, Yu. & Pilin, R. (2019). State Regulation of the Economic Security by Applying the Innovative Approach to its Assessment. Marketing and Management of Innovations, 4, 364-372. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-28>

7 Tkachenko, V., Kwilinski, A., Korystin, O., Svyrydiuk, N., & Tkachenko, I. (2019). Assessment of information technologies influence on the financial security of economy. Journal of Security and Sustainability Issues, 8(3), 375-385. doi:10.9770/jssi.2019.8.3(7)

8 Shpak, N., Kulyniak, I., Gvozdz, M., Pyrog, O., & Sroka, W. (2021a). Shadow economy and its impact on the public administration: Aspects of financial and economic security of the country's industry. Administratie Si Management Public, 2021(36), 81-101. doi:10.24818/AMP/2021.36-05

9 Iqbal, N., & Nawaz, S. (2010). Fiscal decentralization and macroeconomic stability: Theory and evidence from Pakistan. MPRA Paper No. 27184. University Library of Munich, Germany, 2010. 29 p. https://mpa.ub.uni-muenchen.de/27184/1/MPRA_paper_27184.pdf

10 UK: Net Zero Strategy: Build Back Greener (Department for Energy Security and Net Zero / BEIS), UK: Mobilising green investment: 2023 Green Finance Strategy (HM Government), <https://assets.publishing.service.gov.uk/media/6194dfa4d3bf7f0555071b1b/net-zero-strategy-beis.pdf>

omillar sifatida belgilangan. Ushbu yondashuv makroiqtisodiy barqarorlikni ta’minlashda “yashil” investitsiyalarni jalb qilish va yangi ish o‘rinlarini yaratish orqali o‘z ifodasini topadi.¹¹

Germaniya Bundesbank tomonidan tayyorlangan Financial Stability Review 2023 hisobotida iqlim o‘zgarishi va energetika bozoridagi tebranishlarning moliyaviy tizimga ta’siri batafsil yoritilgan. Xususan, kredit risklari, sug‘urta bozoridagi xavf omillari va davlat qarzi barqarorligiga e’tibor qaratilgan. Shu orqali Germaniya yashil transformatsiya jarayonida moliyaviy tizim barqarorligini mustahkamlashni asosiy vazifa qilib qo‘ygan.¹²

Yaponiya Green Growth Strategy through Achieving Carbon Neutrality va Green Innovation Fund dasturlari orqali iqtisodiyotning yuqori texnologik tarmoqlarini modernizatsiya qilish, qayta tiklanuvchi energiya manbalari va energiya tejamlor texnologiyalarni keng joriy etish choralari ko‘rmoqda. Fikrimizcha, bu nafaqat iqlim o‘zgarishiga moslashuvchanlikni ta’minlaydi, balki iqtisodiyotning uzoq muddatli raqobatbardoshligini oshirish orqali makroiqtisodiy barqarorlikni kafolatlaydi.¹³

Shvetsiya bo‘yicha tayyorlangan IMF Article IV Consultation va OECD Economic Survey hujjatlarida mamlakat fiskal barqarorlik, inflyatsiyani nazorat qilish, ijtimoiy himoya tizimini kuchaytirish va yashil investitsiyalarni uyg‘unlashtirish orqali iqtisodiy o‘sishni ta’minlayotgani ta’kidlangan. Tushunchamiz asosida shuni aytishimiz mumkinki, bu jarayon “yashil” iqtisodiyotga o‘tishning nafaqat ekologik, balki makroiqtisodiy samaradorligini ham tasdiqlaydi.¹⁴

Shunday qilib, ilg‘or davlatlar tajribasi shuni ko‘rsatadiki, “yashil” iqtisodiyotga o‘tish strategiyalari iqtisodiy barqarorlik va barqaror o‘sishni ta’minlashda muhim vosita sifatida qaralmoqda. Ularning umumiy jihati shundan iboratki, “yashil” transformatsiya siyosati doirasida nafaqat ekologik xavfsizlik, balki moliyaviy barqarorlik, sarmoya muhitini yaxshilash va inson kapitalini rivojlantirish kabi omillar ham hisobga olinmoqda.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan 2019-yil 4-oktabrda “2019–2030-yillar davrida O‘zbekiston Respublikasining “yashil” iqtisodiyotga o‘tish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PQ–4477-sonli qarori¹⁵ qabul qilindi. Ushbu qarorda keltirilishicha, “yashil” iqtisodiyotga o‘tish jarayonida energiya samaradorligini oshirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanishni kengaytirish, ekologik toza texnologiyalarni joriy etish hamda aholi turmush sifatini yaxshilash kabi yo‘nalishlarga alohida e’tibor qaratilgan. Shuningdek mazkur qarorda quyidagi ustuvor yo‘nalishlar asosiy vazifalar sifatida ko‘rsatib o‘tilgan:

Birinchidan, iqtisodiyotda energiya samaradorligini oshirish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanish mexanizmlarini joriy etish.

Ikkinchidan, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini kengaytirish, shu jumladan, quyosh va shamol energetikasi sohalarini rivojlantirish.

Uchinchidan, ishlab chiqarish jarayonlarida ekologik xavfsiz texnologiyalarni qo‘llash hamda chiqindilarni qayta ishlash tizimini yo‘lga qo‘yish.

To‘rtinchidan, Orolbo‘yi mintaqasida ekologik muammolarni yumshatish va hududni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish bo‘yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirish.

Beshinchidan, ilmiy-tadqiqot faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ta’lim tizimi orqali malakali kadrlar tayyorlash va “yashil” texnologiyalarni joriy etishda innovatsion yondashuvlarni kengaytirish.

Oldinchidan, davlat-xususiy sherikchilikni rivojlantirish hamda xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikni kuchaytirish orqali xorijiy investitsiyalarni jalb etish.

Yettinchidan, O‘zbekistonning xalqaro ekologik tashabbuslari, xususan Parij bitimi doirasidagi majburiyatlarini amalga oshirishni ta’minlash shular jumlasidandir.

O‘zbekiston Respublikasida “yashil” iqtisodiyotga o‘tish masalasi bosqichma-bosqich tizimli yondashuv asosida shakllanib bormoqda.

Yuqorida keltirilgan vazifalarning izchil ijrosini ta’minlash maqsadida Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 29-sentabrdagi 514-son qarori¹⁶ bilan “yashil” iqtisodiyotga o‘tish jarayonini boshqarish tizimini tashkil etishga oid aniq mexanizmlar belgilandi. Xususan, davlat boshqaruvi organlari va yirik xo‘jalik birlashmalarida rahbar o‘rinbosarlaridan biriga “yashil” iqtisodiyot masalalarini muvofiqlashtirish vazifasi yuklatildi, maxsus bo‘linmalar

11

12 Germany: Deutsche Bundesbank — Sustainable Finance / Financial Stability Review (2023), <https://www.bundesbank.de/resource/blob/918848/fde3aeb449b4d92c2d2d9ed61d85896/472B63F073F071307366337C94F8C870/2023-finanzstabilitaetsbericht-data.pdf>

13 Green Growth Strategy & Green Innovation Fund Green Growth Strategy through Achieving Carbon Neutrality (METI), https://www.meti.go.jp/english/policy/energy_environment/global_warming/ggs2050/index.html

14 Sweden: 2025 Article IV & OECD Survey, https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/06/oecd-economic-surveys-sweden-2025_70cad22e/75e94b2f-en.pdf

15 O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 4 oktyabrdagi “2019 — 2030-yillar davrida O‘zbekiston Respublikasining “yashil” iqtisodiyotga o‘tish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PQ-4477-son Qarori; Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 05.10.2019-y., 07/19/4477/3867-son//<https://lex.uz/en/docs/-4539502?ONDATE=03.12.2022%2000>

16 O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023 yil 29 sentyabrdagi “Yashil” iqtisodiyotga o‘tish jarayonini boshqarish tizimini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi 514-son qarori; Qonunchilik ma’lumotlari milliy bazasi, 30.09.2023-y., 09/23/514/0735-son//<https://lex.uz/docs/-6622631>

tashkil etilishi nazarda tutildi. Bundan tashqari, iqtisodiyot tarmoqlarining resurslardan samarali foydalanishi, iqlim o‘zgarishiga moslashuvchanligi, qayta tiklanuvchi energiya va energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etishi, shuningdek, ilmiy tashkilotlar bilan integratsiya asosida “yashil” innovatsiyalarni rivojlantirishi bo‘yicha majburiyatlar belgilandi. Natijada, mamlakatda “yashil” iqtisodiyotga o‘tish siyosati faqat kontseptual darajada emas, balki amaliy boshqaruv mexanizmlari orqali ham ta‘minlanmoqda.

1-jadval. O‘zbekiston Respublikasining asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari (2022-2024 yillar)¹⁷

Ko‘rsatkich	2022 yil	2023 yil	2024 yil
YalM real o‘sishi(%)	5,7	6,0	6,2
Aholi jon boshiga YalM (USD)	2255	2650	2850
Inflyatsiya	11,0	9,0	8,5
Tashqi qarz(mlrd.USD)	26,3	29,0	30,5
Joriy hisob balansi(YalMga nisbatan,%)	-6,0	-6,5	-5,5
Ishsizlik darajasi (%)	9,0	8,8	89,5
Yashil obligatsiyalar hajmi	-	4,25	5,0

Yuqoridagi raqamlardan ko‘rinib turibdiki 2022–2024 yillarda O‘zbekistonning makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari barqaror o‘shish tendensiyasini namoyon etmoqda. YalMning 5,7–6,2 foiz oraliq‘ida o‘sishi mamlakat iqtisodiyotining tashqi ta‘silarga nisbatan nisbatan chidamliligini ko‘rsatadi. Inflyatsiyaning ikki baravardan ortiq darajada pasayishi hukumat olib borgan monetar siyosat va narxlarni liberallashtirish jarayonlarining samarasini bildiradi. Shu bilan birga, ishsizlikning bosqichma-bosqich kamayishi iqtisodiy o‘shishning ijtimoiy samaradorligini ta‘minlashga xizmat qilmoqda.

Yashil iqtisodiyot kontekstida esa 2022–2024 yillar oraliq‘ida investitsiyalarning izchil oshib borishi — mamlakatning energiya xavfsizligi va ekologik barqarorlikni ta‘minlashga qaratilgan ustuvor siyosatidan dalolat beradi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, yashil iqtisodiyot konsepsiyasi milliy iqtisodiyotning makroiqtisodiy barqarorligini mustahkamlashda muhim vosita hisoblanadi. Xalqaro tajribada yashil transformatsiya nafaqat ekologik barqarorlik, balki iqtisodiy o‘shish, moliyaviy barqarorlik va ish o‘rinlarini yaratishda samarali ekanligi tasdiqlangan. O‘zbekiston amaliyotida YalM o‘sishi, inflyatsiya va ishsizlik darajasining ijobiy tendensiyalari, shuningdek, yashil investitsiyalarning ortishi mamlakatning ekologik va makroiqtisodiy barqarorlikka intilishining samarali natijasini ko‘rsatadi.

Yuqorida keltirilgan yondashuvlardan kelib chiqib quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin:

Birinchidan, yashil iqtisodiyot monitoringi va indikatorlar tizimi yaratish – Vazirlar Mahkamasi va tegishli vazirliklar rahbarligida mamlakat bo‘yicha yashil iqtisodiyotning samaradorligini baholash uchun yagona indikatorlar tizimi joriy etilishi zarur. Bu tizim orqali energiya samaradorligi, chiqindilarni kamaytirish va yashil investitsiyalarni nazorat qilish amalga oshiriladi.

Ikkinchidan, yashil moliya va investitsiyalarni rivojlantirish – Yashil obligatsiyalar bozorini kengaytirish, grant va subsidiyalar orqali qayta tiklanuvchi energiya loyihalarini qo‘llab-quvvatlash zarur. Shu bilan birga, investorlar uchun soliq imtiyozlari va kredit kafolatlari joriy etilishi muhim.

Uchinchidan, energiya samaradorligi va ekologik texnologiyalarni joriy etish – Ishlab chiqarish va xizmat ko‘rsatish sohalarida tejamkor texnologiyalar va qayta tiklanuvchi energiya manbalarini keng tatbiq etish, shu jumladan quyosh, shamol va biogaz loyihalarini amalga oshirish zarur.

To‘rtinchidan, davlat-xususiy sherikchilikni kuchaytirish – Innovatsion startaplar va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish maqsadida integratsiyalashgan mexanizmlar, masalan, PPP (Public-Private Partnership) platformalari yaratish kerak. Bu mexanizm orqali loyiha risklari kamaytiriladi va samaradorlik oshiriladi.

Beshinchidan, ilmiy-tadqiqot va ta‘limni rivojlantirish – Ekologik va texnologik innovatsiyalarni rag‘batlantirish, malakali kadrlar tayyorlash va universitetlar bilan sanoat integratsiyasini ta‘minlash zarur. Shu orqali yashil iqtisodiyot loyihalarining uzoq muddatli barqarorligi kafolatlanadi.

17 IMF (2023); World Bank (2023); Central Bank of Uzbekistan (2023); Ministry of Economy and Finance of Uzbekistan (2023); ILO (2023); State Statistics Agency (2023); Reuters (2023).

Oltinchidan, qonunchilik va normativ-huquqiy bazani mustahkamlash – Yashil iqtisodiyot siyosatini qo‘llab-quvvatlovchi normativ hujjatlarni ishlab chiqish, ekologik me‘yorlar va moliyaviy rag‘batlar tizimini tartibga solish shart. Bu investitsion muhitni yanada barqarorlashtiradi.

Yettinchidan, xalqaro ekologik majburiyatlarni bajarish – Parij bitimi va boshqa xalqaro standartlarga muvofiq strategiyalarni amalga oshirish, xalqaro moliyaviy institutlar bilan hamkorlikni kuchaytirish va tajriba almashish zarur. Shu orqali mamlakatning yashil iqtisodiyotga o‘tish strategiyasi global standartlar bilan uyg‘unlashtiriladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. BMT (UNEP). “Green Economy Report”, 2023. <https://www.unep.org/explore-topics/green-economy>
2. Global Green Growth Institute (GGGI). “Green Growth Index 2022” <https://greengrowthindex.gggi.org/wp-content/uploads/2023/02/2022-Green-Growth-Index-1>.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-oktabrdagi PQ-4477-son Qarori “2019–2030-yillarda O‘zbekiston Respublikasining yashil iqtisodiyotga o‘tish strategiyasi tasdiqlash to‘g‘risida”. PQ-4477-son Qarori// Qonun hujjatlari ma‘lumotlari milliy bazasi, 05.10.2019-y., 07/19/4477/3867-son; <https://lex.uz/docs/-4539502>
4. <https://www.unep.org/resources/green-economy>
5. Tiutiunyk, I., Zolkover, A., Maslov, V., Vynnychenko, N., Samedova, M., Beshley, Y., & Kovalenko, O. (2020). Indices of innovation activity as components of macroeconomic stability assessment: how does the shadowing of investment flows affect?. Marketing and Management of Innovations, 4, 26-40. <http://doi.org/10.21272/mmi.2020.4-02>
6. Levchenko, V., Boyko, A., Savchenko, T., Bozhenko, V., Humenna, Yu. & Pilin, R. (2019). State Regulation of the Economic Security by Applying the Innovative Approach to its Assessment. Marketing and Management of Innovations, 4, 364-372. <http://doi.org/10.21272/mmi.2019.4-28>
7. Tkachenko, V., Kwilinski, A., Korystin, O., Svyrydiuk, N., & Tkachenko, I. (2019). Assessment of information technologies influence on the financial security of economy. Journal of Security and Sustainability Issues, 8(3), 375-385. doi:10.9770/jssi.2019.8.3(7)
8. Shpak, N., Kulyniak, I., Gvoz, M., Pyrog, O., & Sroka, W. (2021a). Shadow economy and its impact on the public administration: Aspects of financial and economic security of the country's industry. Administratie Si Management Public, 2021(36), 81-101. doi:10.24818/AMP/2021.36-05
9. Iqbal, N., & Nawaz, S. (2010). Fiscal decentralization and macroeconomic stability: Theory and evidence from Pakistan. MPRA Paper No. 27184. University Library of Munich, Germany, 2010. 29 p. https://mpra.ub.uni-muenchen.de/27184/1/MPRA_paper_27184.pdf
10. UK: Net Zero Strategy: Build Back Greener (Department for Energy Security and Net Zero / BEIS), UK: Mobilising green investment: 2023 Green Finance Strategy (HM Government), <https://assets.publishing.service.gov.uk/media/6194dfa4d3bf7f0555071b1b/net-zero-strategy-beis.pdf>
11. Germany: Deutsche Bundesbank — Sustainable Finance / Financial Stability Review (2023), <https://www.bundesbank.de/resource/blob/918848/fde3aeb449b4d92c2d2d9ed61d85896/472B63F073F071307366337C94F8C870/2023-finanzstabilitaetsbericht-data.pdf>
12. Green Growth Strategy & Green Innovation Fund Green Growth Strategy through Achieving Carbon Neutrality (METI), https://www.meti.go.jp/english/policy/energy_environment/global_warming/ggs2050/index.html
13. Sweden: 2025 Article IV & OECD Survey, https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/06/oecd-economic-surveys-sweden-2025_70cad22e/75e94b2f-en.pdf
14. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-oktyabrdagi “2019—2030-yillar davrida O‘zbekiston Respublikasining “yashil” iqtisodiyotga o‘tish strategiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi PQ-4477-son Qarori; Qonun hujjatlari ma‘lumotlari milliy bazasi, 05.10.2019-y., 07/19/4477/3867-son//<https://lex.uz/en/docs/-4539502?ONDATE=03.12.2022%2000>
15. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023 yil 29 sentyabrdagi “Yashil” iqtisodiyotga o‘tish jarayonini boshqarish tizimini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risidagi 514-son qarori; Qonunchilik ma‘lumotlari milliy bazasi, 30.09.2023-y., 09/23/514/0735-son//<https://lex.uz/docs/-6622631>
16. IMF (2023); World Bank (2023); Central Bank of Uzbekistan (2023); Ministry of Economy and Finance of Uzbekistan (2023); ILO (2023); State Statistics Agency (2023); Reuters (2023).

**TOSHKENT DAVLAT
IQTISODIYOT UNIVERSITETI**

IV GLOBAL VA MILLIY IQTISODIYOT TRENDLARI: “O‘ZBEKISTON – 2030” STRATEGIYASI FORUMI

YASHIL IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT

Ilmiy elektron jurnal

(MAXSUS SON)

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o‘g‘li

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali 03.11.2022-yildan
O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№566955 reyestr raqami tartibi bo‘yicha ro‘yxatdan o‘tkazilgan.
Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug‘bek tumani
Kumushkon ko‘chasi, 26-uy.

TASHKENT STATE
UNIVERSITY OF ECONOMICS

23-24

OCTOBER
2030

1st CONFERENCE:
DIRECTIONS FOR ENSURING
SUSTAINABLE ECONOMIC
GROWTH IN THE CONTEXT OF
TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

23-24
OCTOBER
2025

3RD CONFERENCE:
MACHINE LEARNING AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE:
A NEW APPROACH TO ECONOMETRIC ANALYSIS

CONFERENCE "GLOBAL
AND NATIONAL ECONOMIC
TRENDS"

UZBEKISTAN
STRATEGY

23-24 OCTOBER

- ARTIFICIAL INTELLIGENCE
AND DIGITAL TECHNOLOGIES
- ECONOMETRICS AND
BUSINESS ANALYTICS
- DATA SCIENCE (DATABASES)
- DIGITAL GOVERNMENT
- DIGITAL TRANSFORMATION
- ECONOMIC STATISTICS
- QUANTITATIVE MEASUREMENT
OF THE ECONOMY

2nd CONFERENCE:
BANKING AND
FINANCIAL SYSTEM AND
DIRECTIONS FOR DEVELOPING
THE PRIVATE SECTOR

23-24 2025
OCTOBER

- Makroiqtisodiy barqarorlik
- Yashil iqtisodiyotda
mehnat bozori
- Jahon iqtisodiyoti va xalqaro
iqtisodiy munosabatlar
- Yashil investitsiya va kreditlash
- Yashil texnologiyalar
- Eko turizm
- Yashil innovatsiyalar

СТРАТЕГИЯ
«УЗБЕКИСТАН – 2030»

23-24 2025
OCTOBER

- Makroiqtisodiy barqarorlik
- Yashil iqtisodiyotda
mehnat bozori
- Jahon iqtisodiyoti va xalqaro
iqtisodiy munosabatlar
- Yashil investitsiya va kreditlash
- Yashil texnologiyalar
- Eko turizm
- Yashil innovatsiyalar

strategy2025.tsue.uz

YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH
SHAROITIDA BARQAROR IQTISODIY
O'SISHNI TA'MINLASH YO'NALISHLARI

2030

<https://strategy2025.tsue.uz/>

TASHKENT STATE UNIVERSITY OF ECONOMICS ФОРУМ UZBEKISTAN
STRATEGY

ISSN: 2992-8982

Elektron pochta: sq1141983@gmail.com

Telefon: +998 93 124 57 11

Sayt: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Telegram: https://t.me/taraqqiyot_va_talim_uz

ISBN 978-9910-8110-8-1

9 789910 811081

CONFERENCE "GLOBAL
AND NATIONAL ECONOMIC
TRENDS"

1st CONFERENCE:
DIRECTIONS FOR ENSURING
SUSTAINABLE ECONOMIC
GROWTH IN THE CONTEXT OF
TRANSITION TO A GREEN ECONOMY

2030
UZBEKISTAN
STRATEGY

BANK-MOLIYA TIZIMI
VA XUSUSIY SEKTORNI
RIVOJLANTIRISH
YO'NALISHLARI